

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször hirtetések alku szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr. Hirdetést vagy reclámot magában foglaló újdonság sora 50 kr Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben Kéziratok vissza nem adatnak.

Az országgyűlés feloszlata.

Budapest, decz. 21.

Már hónapok előtt fölbukkant a hír az országgyűlésnek hirtelen, még a jövő költségvetés megszavazása előtti föl-oszlatásáról. Különösen akkor nyert valószínűséget, mikor a kormány eddig szokatlanul hosszú időre, öt hónapra kért indemnityt. A hír annyira tartotta magát, hogy pártunk tisztelt elnöke, Irányi Dániel szóba hozta a képviselőház elnöke, Péchy Tamás előtt, ki viszont Szapáry miniszterelnököt kérdé meg ez iránt. A kormányelnök a képviselőház elnökének kérdésére viszontkérdéssel válaszolt: Mivel tudnám én azt az ország előtt igazolni? Ezzel aztán az országgyűlés föl-oszlatására vonatkozó minden híresztelésnek nyakát szegték. De csak egy időre. Ma a hír újra ott kísért a lapokban, még pedig olyan formában, mely föltétlen hitelességet látszik követelni magának. E szerint kétségtelen volna már, hogy a kormány el van határozva az országgyűlést már január havában föl-oszlatni s februárra ki is tüzni az új választásokat. Még azt is hozzáteszik, hogy e tervnek már a korona jóváhagyása is meg van nyerve s az ő felsége személye körüli miniszter csak ezt tudatni jött most Budapestre.

Ha Magyarországon ahoz volnánk szokva, hogy a kormányban a törvények legfelsőbb őret s szigorú megtartásuknak lelkiismeretes gondozóját tiszteljük: egyszerűen azt mondanók erre az egész hi-

resztelésre, akármilyen komoly képpel jelennék is meg előttünk, hogy nevetséges abszurdum, a melynek egy árva be-tüje sem lehet igaz.

Nem lehet pedig azért, mert egy 48-iki sarkalatos törvénybe ütközik, mert az alkotmányunknak egy olyan tételét sértené, melyet a nemzet jogai legsarkalatosabb biztosítékai közé számít. — Az 1848-iki alkotmány alapján tanácskozik az országgyűlés s kormányoz a felelős miniszterium, ez alkotmány szellemét tehát tisztelni kell.

Ámde sokszor volt fájdalmas alkal-munk tapasztalni, hogy nálunk a kormány oly esetekben, mikor az ő hatalmi állásáról, vagy pártja uralmáról van szó, nagyon is örömet feledekzik meg arról a hivatásáról, mely az alkotmány megtartása fölötti örködésben áll, sőt hajlandó úgy tenni, mintha nem is tudná, az alkotmányban mi áll?

Emlékezzünk csak vissza arra az időre, mikor Magyarországnak egy Szapáry Gyula gróf nevű pénzügyminisztere volt. Akkor történt, hogy a pénzügyminiszter akart segíteni a deficizten, hogy a földtehermentesítési államterhen könnyít, hosszabb időre tolván ki a törlesztési időt s ennek fejében leszállítván a kamatokat. Az akkori kormány hónapokig volt e tervvel viselő s talán meg is szüli, ha akkor sajtóban úgy, mint az országgyűlésen még jó eleve az orra elé nem tartjuk a törvényt, amely azt mondja, hogy a magyar törvényhozás a volt földesurak kármentesítését a nemzeti

becsület védpajzsa alá helyezi. Erre megretirált. De a szándék meg volt benne.

Ma az akkori pénzügyminiszter, a kit a törvényre illeten módon kellett figyelmeztetni, már miniszterelnök. Nem gondolhatja, hogy megizmosodott állásában kevesebb veszélylyel ignorálhat törvényt, mint akkor tevő?

Biz ez meglehet.

De éppen azért kötelessége azoknak, akik a törvényre még emlékezni tudnak és akarnak, adnak is rá valamit, emlékeztetébe hozni a feledékeny kormány-nak is a törvényeket.

Különösen pedig az országgyűlés föl-oszlatásának e fontos alkotmányjogi kérdésében, mely történetünkben nem is most szerepel legelőször.

1848-ban történt, hogy egy Lamberg nevezetű teljhatalmu királyi biztos indult Bécsből Budapestre, zsebében a király felhatalmazásával, hogy az együttülő országgyűlést oszlassa fel.

A rémhírre összeült a képviselőház s tanácskozott, hogy mit tegyen. Sokan voltak, akik nem voltak hajlandók a hatalommal újat huzni s az önkéntes fel-oszlást szívesen választották volna az előrelátható konfliktus elkerülésére. Késő estig, be az éjfélig tartott a tanácskozás.

Akkor fölállt Deák Ferencz az ő klaszrikai nyugalmával, kezébe vevé a törvénykönyvet s a legmélyebb csendben olvasá, amint következik:

Az 1848-ik évi IV. törvényczikkely 6-ik szakasza ezt mondja:

A DEBRECZEN TARCZAJA.

Doretta gyónása.

— Beszély. —

fordította: Ifj. Móricz Pál.

„O, bravo Signor Anselmó, mondá Doretta, a mint az ujjonnan belépettnék eleibe ment és kezét megszorította, épen a legjobb időben jön! Én ugyan soha sem szoktam gyónni, de egy öreg házi-barátnak, a ki engem gyermek-évet óta ismer, a ki majd nem atyám is lehetne —

»Fogadja köszönetem!»

»Miért?»

»A majdnemért...»

»Rövid szóval — önnek az egész szívemet felakarom tární... Ez egyszer Ön leend a gyóntató atyám.»

»Tréfál kegyed?»

»Óh épen nem, sőt a legkomolyabban beszélek! Talán ezen első kérésemre, csak nem fog nemet mondani?»

»Ha már épenséggel úgy akarja...»

»Már pedig én úgy akarom. De ítéljen maga... Még csak két nap óta vagyok látogatáson a családomnál és a férjem Uram már is —

ezen csekély okra — válopert akar ellenem indítani.»

»Drága Doretta» szakítá félbe Signor Anselmó, »nem tudhatnók mi az ügyet kissé phlegmatikusabban is venni? Nem tudhatnók például ülve elvégezni?»

»No hát ülünk le» — mondá Doretta.

A mondás megvalósult, de azon körülmény, hogy Doretta most már ült, egyáltalában nem korlátozta beszédjének folyó árját. A mint lát-szik, a fiatal menyecske kissé fecsegő volt.

»Tehát Ön már azt is tudja, hogy mi az egész kellemetlen dolognak a bibéje?»

»Én?... Egyáltalában nem!»

»Hogyan? Ön ne tudná? Az egésznek a kis Baraldi hadnagy az okozója. Az emberek ugyanis úgy mondják, hogy Baraldi udvarol nekem. Sőt sokan azt is állítják, hogy a kis hadnagy nem minden eredmény nélkül udvarolt... Hallott már valaha az ember fia ilyen rágal-mazásokat? Én Baraldival először egy negyed-év előtt találkoztam Florentzben Orelli grófnőnél... Az az Orelli ugyan nem grófnő, de mivel mindnyájan úgy csufolják, hát szívesen hallja... Különbö manapság mindenki nemes ember akar lenni, sőt maga a szobalányom is

azt állítja, hogy rokon a Peruzziakkal. No de vissza térek a dologra, mivel mint kegyed is igen jól tudja, én minden szükségtelen beszédnek ellensége vagyok. Egy estve Orelli grófnőnél voltunk, valami tíz-tizenkét vendég. A grófnőnek ismét fájt a feje, ugyanis az a szokása, hogy mindig fejfájásról panaszkodik. A szalon csak két függő lámpától volt bevilágítva. Az egyik függő lámpának piros, a másiknak zöld a gömbje, ez gyönyörű színárnyalatot adott egyes physiognomiáknak. A házi asszony a zöld gömbös lámpa alatt állott, úgy nézett ki, mint egy éretlen, zöld citrom; a testvérje meg Derilleriné, a ki a veres gömbös lámpa alatt állott, veres czéklához hasonlított. A középen álló néni arczának egyik fele zöldes, a másik bibor-piros színben játszott. Igen, igen Orelli és Derilleri asszony, két elérett szépség, de a kik azonban még mindig szerelmi kalandokat hajhásznak. Egész Flórenz tudja, hogy Orelli-nek viszonya van —

— »De Doretta...?!»

— »Óh kérem egészen plátói... Kérem... egy pénzügyi tanácsossal... Nos mondja, mit lehet egy pénzügyi tanácsossal kezdeni, kivált még ha az is — mint Orelli — nyaran

Az évi ülés az utolsó évrőli számadásnak és következő évi költségvetésnek a miniszterium által leendő előterjesztése s az irántoki határozatoknak meghozatala előtt be nem rekeszthetők, sem az országgyűlés föl nem oszlattathatók.

Riadó lelkesedés fogadta a törvény szavait. Mindenki tudta, hogy az országgyűlés, ha együtt marad, törvényes a lapon marad együtt.

És az országgyűlés együtt maradt. Igaz ugyan, hogy ezt a fontos törvényt 1867-ben a nagy jogfeladaskor módosították. De ez jogfeladás volt, s mi, akik követeljük az 1848-iki törvények visszaállítását, most, amikor általánosan arról lesz szó: jogos-e az országgyűlés feloszlatása, az 1867-iki törvény betűjével szemben hivatkozunk az 1848-iki alkotmány szellemére.

Törs Kálmán,
orsz. képviselő.

Országgyűlés.

A képviselőház tegnapi ülésén Szapáry Gyula gróf miniszterelnök betérjlesztette az állami tisztviselők fizetésének szabályozásáról szóló törvényjavaslatot s a pénzügyminiszter jelentését a némely államadósság beváltásáról szóló, 1888. évi 32-ik törvényzikk végrehajtására vonatkozólag. Ezután tárgyalás alá került az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés, amelynek egyes kifejezések ellen közjogi szempontból emeltek kifogást Kún Miklós, Apponyi Albert gróf, Kaas Ivor báró s Helfy Ignác. Perlaky Elek előadón kívül Baross Gábor kereskedelmi miniszter több ízben felszólalt s a ház csak azt az egy módosítást fogadta el, melyhez a kereskedelmi miniszter is hozzájárult. A Belgiummal és Svájcjal kötött kereskedelmi szerződések vita nélkül fogadták el. Hasonlóképpen vita nélkül fogadták el, Szájbely Gyula előadó referálása után a szabadalmi mustra és védjegy oltalmára nézve Németországgal kötött szerződést, s Ordódy Pál előadása után a Németországgal kötött állategészségügyi szerződést. Az ülés végén Szapáry Gyula gróf miniszterelnök bejelentette, hogy a mai ülésen fog nyilatkozni a képviselőház munkarendjére vonatkozólag.

Új lőfegyver. Francia lapokban most egy teljesen új, igazán eredeti lőfegyverről olvashatni, mely Angliában látott napvilágot. Ez egy két csövű ismétlő karabély, mely külsőre nézve hasonlít a mitrailleurhoz s a melyet a ló alteste alatt helyeznek el, úgy hogy a csövek a ló két első lába közt kandikálnak elő. A fegyvert villamosság segítségével sűtik el s a lovasnak csak a nyergen levő gombot kell megnyomni, hogy a fegyver azonnal elűljön. Igazán különös látvány lehet, mikor ez új hadászati fegyverrel ellátott lovasezred, löve, ütve, szurva és vágva indul ostromra. Természetesen ily körülmények közt nem ritka volna az, hogy az ezred elől lovagló tisztikarát saját fegyverével lövi le, vagy éppen lova fejét, ha az fejét mélyebbre találja lehorgasztani. S ez nem kis hátránya lenne az új fegyvernek. Különben, mint beszélük, Carnot is feltalált volna egy új golyószórót, mely az összes eddigi golyószórókat háttérbe szorítaná. A fenti említett golyószórót a ló altestéről lehet elvenni és a gyalogság épp úgy használhatja, mint akár a Mannlicher, vagy más fegyvert.

Az ipari munka.

Gyakran halljuk a panaszt s bizonyos időszakoként elmaradhatatlanul, visszatérőleg iparosainktól, — hogy most nincs munka, vagy nagyon kevés a megrendelés, pang az üzlet, csekély a kereslet.

Nem, mintha az ipari munkát igénybevevők száma kevesbedett volna. Ebben hasztalan keresnők az okot. — Ruhára, cipőre, butorra szükségünk mindig van és lenni fog folytonosan.

Nemcsak azért, mert a szüntelen használat által megsemmisül lassanként az emberi kezek által létrehozott bármilyen fajta szükségleti cikk, hanem azért is, mert a szükségelt dolgokat igénylők száma mindig emelkedésben van.

Hasztalan keresnők az okot az iparosok ama panaszában is, hogy számuk folytonosan nő, s az ipari munka terén a verseny nagy.

Tapasztalhatjuk magunk körül is, hogy némely iparosokra kedvezőtlen időszak nem létezik. Állandóan kapnak megrendeléseket, — mindig van munkájuk.

Önként érthetőleg itt nem jöhetnek figyelembe amaz iparágak, melyek csakis bizonyos időszakban, vagy az időjárástól függőleg üzemelnek, — mint például a kőműves- vagy ácsipar.

Abban a meggyőződésben vagyunk, hogy némely iparosok kedvező helyzete és mások csekélyebb elfoglaltatása az általuk szolgáltatott munka minőségétől függ első sorban. Vajjon nem a jobb, tartósabb, használhatóbb és izlésünknek megfelelőbb ipari cikkeknek adjuk-e az elsőséget a sok mellett, a melyek e kellékekkel nem dicsekedhetnek?

A józan ész követeli meg a megrendelőtől, hogy pénzt ne dobja ki nem megfelelő munkáért akkor, midőn alkalma van jobb cikket szerezhetni?

Ezt kell meggondolnia az ipari munkát szolgáltatóknak s csak azután panaszkodhatnak pangásról, kedvezőtlen állapotról.

A kézi munka, mint általában minden fejlődni képes termék, tökéletesbedik a kor s az emberek haladásával karöltve.

Ma olyan cikkekre van szükségünk, a mikről a régieknek fogalmuk sem volt, vagy ha már valamelyek szükségleti tárgy meg volt, kenyelmesebbé, használhatóbbá, jobb alakította azt az ipari munka.

Természetes következménye a dolognak az, hogy az ipari munkával előállított cikk, a minek kidolgozására emberi kézre, gondolkodásra, ügyességre van szükség, minőség tekintetében annál kifogástalanabb és jobb, — minél nagyobb szorgalom, ügyesség és ráfordított gond eredménye.

Az ipari munka keresettsége függ az általa szolgáltatott cikkek áráról is. — Az árt pedig az előállított cikkben levő anyag értéke s a kidolgozásra fordított munka állapítja meg. Hozzátehetjük még, hogy a kereslet és kínálat viszonya is hozzájárul az ár meghatározásához.

Az anyag, a mit az ipari munka feldolgoz, — átalakít, értékkel bír, beszerzése pénzbe kerül.

Ennek a pénznek, — ha maga az iparos szolgáltatja az anyagot, okvetlen meg kell térülnie. — Ehhez számítsuk hozzá a munka díját s meghatározhatjuk a cikkeknek árát.

Csak hogy az a bökkenő a dologban, — hogy a munkát kellően értékelni nagyon bajos. — Az egyes iparágak terén mutatkozó versenyre itten vár a legfontosabb szerep.

Ha ugyanegy iparágához tartozó terméke-

ként Oropában hideg víz kurának veti alá magát? És Derilleriné? Az emberek gonoszak. Bizonyára ismeri Ön az öreg Roscio tábornokot? Ki jobb szemére vak és bal fülére siket. Ugy mondják, hogy jelenleg az a kedvese. Tudja mi a Derilleriné neve Florenzben? Az invalidus kórház; mivel a Roscio tábornok előzője a nyugalmazott Merilli kapitány volt, ugyanaz, a ki egyik lábát San Martinónál hagyta. A nénikéről — úgy tudom, nem mondanak semmi gonoszat sem; de viszont semmi jót sem. — Egyébiránt az hiányzanék még olyan arccsal, olyan termettel? Előlről egy vasaló-deszka és hátulról... no arra már nem mondok hasonlatot magának. Egy valóságos pedáns nő, a ki ha a társaságban a szót nem vezetheti, hát elalszik és ha éber állapotában egyszer hallgatásra tudja magát elhatározni, akkor az egész társaságot idegessé teszi az által, hogy kezeit, oly bájosan dörzsöli össze, mintha szappanos vízzel mosakodnék.

»Ugy? Hisz ez azonban mind nem tartozik a dologra.«

»Ellenkezőleg. Ezek előre bocsátása feltétlenül szükséges volt. Mivel egy szóval, az egyetlen egy fiatal és csinos hölgy a szalonban én voltam. Az urak közül a két fentnevezett,

a pénzügyi tanácsos és a tábornok a bájos testverpár mulattatásával foglalkozott. Tőlök nem mesze egy ur állott, kit — mint mondják — háromszori börtöri bukása tett milliommossá; e mellett egy képviselő ült, hogy valyon jobbra vagy balra? Azt nem tudom, de az bizonyos, hogy nem ő találta fel a puska-port, azután még egy író... Isten szabadítsa meg a gonosztól és végül Baraldi, meg a férjem. Ha Baralditól és tőlem eltekintünk, nemde — takaros társaság? Mert nézze — az én férjem jó ördög ugyan, de azt semmiféle halandó se tudná róla ledisputálni, hogy nem a megtestesült unalom. És ez egész természetes dolog, mivel — mint tapasztaltam — az unalmasság a házas emberek jellemében fekszik. Ne rizza a fejét! Mert biz' Önnek Signor Anselmó semmi szava a tanácsban. Önnek nőnek kellene lennie és megférjesednie — egy hét tökéletesen elég... s csodákat fogna átélni. A férj talán a házon kívül a legszeretreméltóbb, legszellemesebb társalgó, de otthon azonban prózai, mormogó, kiállhatatlan, mindennel elégedetlen, minden kis izé... anyagot nyújt neki — erkölcsi prédikációk tartására. Izetlen, mint a syrup és száraz, mint a két sovány esztendő. A feleséget ruhájánál fogva vissza tartja, ha az ki akar

menni, de kétségkívül látogatásokat tesz vele, ha az otthon óhajtana maradni. Semmi más, mint bosszuság. Mindent helytelen időben tesz. És ha a férj ur egyszer valóban oly kegyes, hogy bennünket valamely mulatságba vagy színházba elkísér, akkor az arca két rőf hosszú, ha — velünk egyedül van. Csak akkor vidul fel, ha a mások asszonyait megpillantja. Nekünk asszonyoknak még az a legérdekesebb, ha sikerül egy kettős párt összehoznunk; két asszonyt és az embereiket. Ekkor legalább van alkalom egy keresztűz nyitására és ennek még van valami vonzó ereje... De jaj nekünk, ha a körben mi az egyetlen hölgy vagyunk és férjeinken kívül a társaságban még más urak is vannak. A férjecske minden társalkodást lehetetlenné tesz. A legsikamlósabb tárgyakat hozza a szőnyagra, iszonyu adomákat beszél el. Majd bizonyára talál valamit, egy élcezt, egy sziporkát, melyet nem mondhat hangosan, tehát asszomszédja füléhez hajlik, sug neki valamit, most a vidámság tetőpontját érte el. Az uraságok kacagnak és az úgy cseng, mintha egy egész chorus betubakolt kandur tüsszkölne!

»Drága Doretám, ez mind igen szép és szellemes dolog; de szabad nekem is egy megjegyzést tenni — ?«

ket vizsgálunk, azt találjuk, hogy egyik cikket tulajdonosa nagyobb vagy kisebb árért hajlandó a vevőnek rendelkezésére bocsátani, — mint ugyanazt a cikket egy más eladó.

Mi lehet e sajtósági körülménynek az oka?

Vajjon az-e, hogy az anyag értéke nagyobb, vagy kisebb? Erre nemmel felelünk, azért kiindulási pontul ama feltevés szolgált, hogy egyenlő minőségű anyagokból dolgozott terméket hasonlitsunk össze.

Tehát okvetlen az ipari munka az, a mi a különbséget elidézti.

Az egyik iparos többre becsüli a munkáját, mint a másik a magáét s azért az egyik cikknek ára nagyobb, — mint a másiké.

Azt mondhatná erre valaki, hogy az egyik iparos azért adja olcsóbban a cikkét, mert nagyobb szüksége van a hozzá befolyó vételarra, mint a másiknak, ki jobb körülmények közt élve, várhat, míg drágábban fizető vevőre talál.

Mennyire hibás számítás ez!

Mi előnye van abban valakinek, ha kész cikkét heverteti? Az a kidolgozott, megmunkált tárgy tőkét képvisel, a mely tőke gyümölcsözetlenül hever, sőt némely esetben, a mellett, — hogy jó karban tartása az iparostól munkát, időt és gondot követel, még értékcsökkenésnek is alá van vetve. Így tehát az a többlet, a mit ő vár, — nem térülhet meg s előbb-utóbb kénytelen még kevesebb árért is áruba bocsátani, mint a másik, a ki már rég eladta a cikket s befolyó árát már forgatta, gyümölcsöztette is.

Végkövetkeztetésünk az elmondottak után nem lehet egyéb, mint az, hogy az iparosok-szolgáltatta munka igénybevétele magának a munkának minőségétől függ első sorban.

Vegyék ezt figyelembe iparosaink s mi meg vagyunk győződve, — mert a józan ész és tapasztalás is odatal — hogy cikkeik kelendőségét s a napról-napra nagyobbodó verseny-okozta árkülönbségek megszüntetését inkább elérhetik s nem lesz okuk panaszkodni, hogy nincs munka, vagy hogy a közönség értékénél kevesebbre becsüli a munkát.

S—s.

BELFÖLD.

Az országgyűlés feloszlata.

Egy budapesti német lap azt a hirt közli, hogy a kormány végleges megállapodásai szerint az országgyűlés feloszlata jan. hó 28—31. napjainak egyikén fog végbemeni; a uap maga még nincs végleg megállapítva, mert ez idő szerint ezt még tenni nem lehetett. Ellenben már megállapítva az új képviselőválasztások napjai. E szerint a választások márcz. 7-től bezárólag 17-ig fognak megejtetni s az első választási nap hétfő, márczius 7-ke lesz. E közleményt az illető lap teljesen hitelesnek mondja.

A függetlenségi párt Aradon.

Az aradi függetlenségi párt szombaton tartott értekezletén azt határozta, hogy dr. Múlek Lajost lepteti föl Falk Miksa ellen, akinek nagyon megcsappant a népszerűsége, mióta Arad a kir. táblától elesett.

A Tisza-szabályozás. A földmivélségi miniszter által a Tisza-szabályozás folytatóság munkálatairól és Duna-Földváránál a Ferencz-csatorna torkolatának áthelyezéséről beterjesztett törvényjavaslat e fontos és a Tiszavölgyre nézve oly nagy jelentőségű munkát összes költségeit 17 millió forintba irányozza elő. E költség azonban csak évenkénti egy millió frnyi terhet képvisel az államkincstárba nézve.

KÜLFÖLD.

Hartenau gróf magánitkára Menges bejelentette a bolgár szobranje elnökének, hogy Ferencz József uralkodó engedélyével Hartenau gróf a megszavazott nyugdíjat elfogadja.

Az éhínség Oroszországban. Az általános nyomorról és a szenvedésről, mely Oroszország alsóbb népelemit a rossz termés következtében fenyegeti, végre tudomást vesznek azokban a körökben is, a hol a misera plebs bajával ritkán szoktak törődni. A pétervári és moszkvai főúri körök, Tolsztoj Leó gróf példáját követve, nagymérvű mozgalmat indítottak meg, hogy mindenki tőle telhetőleg a nyomor enyhítésében segítkezzen. E célból végrehajtott bizottság alakult, mely mindenekelőtt a más években a táncmulatságokra fordított összegeket igyekszik megszerezni, hogy azokat az inségesek segélyezésére fordítsa. III. Sándor csár, ki a mozgalom élén áll, maga 200.000 rubelt adott át, mint az udvari bálók költségeit. A fehér csár birodalomban tehát a jótékonyág nevében ez egyszer — nem fognak táncolni.

Ujdonságok.

*** A sajtóügyi felelősség netovábbja.** Berlinben a legutóbbi időkben bámulatos leleményességgel terjesztették ki a sajtóügyi felelősség fogalmát. Így egy sajtóvétség következtében, a melynek elkövetőjét nem sikerült kipuhatolni, a nyomdai korrektort itélték el, kinek a kezén a kézirat keresztül ment. Most meg azt jelentik Berlinből, — hogy az államügyészség, mely nem rég vádat emelt a Kladderadatsch szerkesztője és e lapnak egyik rajzolója ellen a trieri szent palást meggyalázása miatt, ujabban a vádat a Kladderadatsch nyomdájának gépmesterére is kiterjesztette bűnrészesség miatt, a meny nyiben közreműködött az inkriminált kép le nyomtatásában. Ez uton haladva, már csak az a kiterjesztés képzelhető, hogy a lap ki hordó it, sőt az ujságpapír produkálásánál közreműködő rongyszédőket is sajtóügyi felelősségre fogják vonni, mert kétségtelen, — hogy nem kisebb bűnösök, mintakár a nyomda gépmestere.

*** Kinevezés és áthelyezés.** Egy városzerte ismert és kedvelt gavallér távozik városunkból és pedig Rózsa Géza az »Első magyar ált. biztosító társaság« könyvvezetője ez, kit a kolozsvári ügyökség titkárává neveztek ki. Rózsa Géza, a szeretett barát tiszteletére tisztviselő társai, mint halljuk, busulakomát fognak rendezni. Kívánjuk, hogy a szerencse legyen vele ama bérczes haza első városában is.

*** A tehetetlenek.** Harmincz napi börtönre itélték Figura Janó ismert, de nem közkedveltségnek örvendő »magán érték el sajá titnokot«, ki azonban, mikor az ítéletet felolvasták előtte, ily szavakra fakadt:

— Nem vagyok megelégedve az ítélettel.

— Miért Janó? Kérde tőle a kapitány.

— Hát gondolhatja a kapitány ur. Máskor két-három hónapra itélték. És most!

— No?

— Most kérem alássan jó a tél. Mit csinálók én, ha harmincz nap mulva kiszabadulok. Sem tisztességes ruhám, sem pénzem nincs! Kénytelen leszek ismét valamit elkövetni, hogy ide bekerülhessek.

Egy másik akasztófavirág, valami Süveges Mihály szintén ilyen forma kifakadásokat tett. Arra kérte a kapitányt, hogy kísértesse át a kir. törvényszék börtönébe — télire, mert ott igen jó bánásmódban részesítik a foglyokat. Hetenkint marhahussal és káposztával traktálják, megmossák őket, új ruhával látják el, sőt még borbély is jár be hozzájuk, akik megberetváltják.

*** A „Zion“-egylet táncvigalma.** A »Zion« debreczeni betegsegélyző egylet folyó

»No igen.«

»Ha önnek is ugy tetszenék, akkor csak szorosán a tárgyhoz alkalmazkodjunk, mivel máskülönbön soha sem fogom megtudni, amit közölni akart velem... Elfogjuk veszíteni beszélgetésünk fonatát.«

»Ön igazságtalan irányomban. Rajtam kívül senki sem beszélhet el valamit rövidében. De sietni akarok, különben is Ön már eléggé ismeri a környezetet, a melyben akkor voltam, a mikor Baraldival legelőször találkoztam. Ezt leírni egyáltalában szükséges volt. Gondolhatja Ön, hogy Baraldi is csakugy unatkozott, mint én. Az író egy szögletbe szorította, ott olvasta elő neki a verseit. Határozottan tudni akarta, hogy Baraldi a költészet barátja-e?

Végtére a fiatal hadnagy hozzám jött, miután szerenésesen sikerült kinzóját a nyakáról leráznia. Élénk színekkel írta le nekem a szörnyű helyzetet, a melyből épen most menekült ki. A fiatal Apolló állat mutató és hüvelyk ujjá közé kapcsolta és akkor tűzbe jöve ugy szónokolt, hogy a szegény hadnagy nem csupán lehelletét, hanem... még más valamit és érzett.

Ugyanis állítja, hogy ugy érezte, mintha va-

lami szökő kut közelében állott volna, mely vizét oly finoman szórja szét, hogy az a közelben állóknak ruháján is keresztül hatol... Először a poeta felett neveltünk, azután a társaság más diszpeldányai felett... Így egész kitünően szórakoztunk és minden igazán szép lett volna, ha a férjem a társaságban nincs. Ezen tekintet!... Soha sem fogom elfeledni! Talán még azt kívánta volna, hogy inkább vele mulatozzam... A következő nap elküldte hozzánk Baraldi a névjegyét:

»Lodovico Baraldi.«

Genielieutenant! A szegleten a grófi korona, de az engem egész hidegen hagyott. Kinek nincs manapság titulusa? A hét vagy kilenczágú korona már előlegesen rá van nyomva minden névjegykártyára. A hét fojlama alatt, Baraldi, volt oly udvarias, hogy meglátogatott. Ez kötelessége is volt. Azonban nem egyedül talált. Látogatóm volt. Rinuciné volt nálam. Ah! Hiszen azt kegyed is jól ismeri! Tudja Signor Anselmó, az a bizonyos, a kinek üveg-szeme és kaucuk csipeje van, biztosítottak róla, hogy egyszer az utcán el is vesztette. Lehetséges. De mi közöm nekem ahhoz? Röviden, kegyed is láthatja, hogy ez épen nem volt tété-á-tété. De Rinucinének igen gonosz

nyelve van, alighogy tölem távozott már is szabad futást engedett nyelvének.

Ha az emberek hisznek neki, ugy én találat adtam volna Baraldinak a Cascinában... Ilyen csacsogást csak gonosz, öreg, utálatos nők gondolhatnak ki. A valóság az, hogy én Baraldinak csak azt mondtam, miszerint mikor én hosszabb ideig időzöm Flórenczben, délutáni négy óra tájban mindég kísétálok a Cascinába...

Hisz az embernek csak kell valamiről beszélni. Tehetek én arról, hogy Rinucinének az a négy órás séta, oly különösnek tűnt fel? Én kocsin mentem ki, Baraldi pedig gyalog jött és abban bizonyára Ön sem talál valami megróvni valót, ha a gyalog-sétálók a parkban a — koci hádjára lépve — csevegnek ismerőseikkel. Csupán egyetlen egyszer hagytam el a kocsit. Valami kis testmozgást akartam tenni és így egy kis sétát tettem!...

»A hadnagygyal?«

»Természetesen a hadnagygyal. De képzelje Ön szörnyűködésemet, a mint Marchesa Dal Pozzo-t pillantám meg — gyönyör és szerelem ittasan — karöltve egy előttem jól és le mert urasággal egy mellékösvényen fel és le járkálni. A Marchesa udvarlója valami képv-

1891. évi december hó 31-én a »Margit« fürdő villanyvilágított dísztermében saját pénztára javára Szilveszter estélylyel egybekötött zártkörű tánczvigalmat rendez. Belépti-díj: Személy-jegy 1 frt, család-jegy 3 frt. Jegyek előre válthatók: Weisz Sándor, Márkus Miksa, Baum Miksa, Schwartz M. L. és Boros Testvérek urak üzletében. Felülfizetések köszönettel fogadhatók és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor. Helyi vasut hajnali 3 órakor a közönség rendelkezésére áll. Hölgyek kéretnek lehetőleg egyszerű öltözetben megjelenni.

* **Ki lesz a püspök?** Mi már ezelőtt egy hónappal megirtuk, hogy a tiszántúli ev. ref. egyházkerület püspöke Kiss Áron esperes püspök-helyettes lesz. Ma már azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy ezen állításunk igazságát debreczeni lelkészeink is megerősítik. A »D. Hírlap« már ezelőtt pár nappal elismerte, hogy a mi értesüléseink alaposak voltak, tegnap pedig a félhivatalos »D. Ellenőr« a következőleg emlékezett meg a püspök-választásról:

»Az eddig nyilvánosságra jutott adatokból csaknem teljes bizonyossággal lehet következtetni, hogy a közel egy millió hívet számláló tiszántúli egyházkerület püspöke Kiss Áron helyettes püspök, a szatmári egyházmegye esperese lesz, akire rászavazott a szatmári, beregi, felső szabolcsi egyházmegye majd nem minden presbyteriuma; ezeken kívül igen sok Nagybánya, Nagy-Károly, az Érmellék, Debreczen és a Körös vidékéről, egyéb helyekről is több. A püspökjelölt saját egyházmegyéje 65 gyülekezetétől, mint a »Szamos« írja, csak Kocsord nem szavazott rá. Kocsord Szabó János mellett nyilatkozott. A kocsordi presbyterium kapott is egy fricskát (?!?) ezért a vakmerőségért a »Szamos«-tól, noha az effajta megleckéztetés nem pászol (!) össze a protestáns vélemény-szabadsággal. Ujabbán vett értesüléseink szerint Kisj Áronra szavazott a nagy-kun-madarasi és nádudvari egyház is, amaz Heves-Nagy-Kunságban, emez Alsó-Szabolcsban ugyisintén Tépe és Derecske. Kiss Áron után valószínűleg Szabó János békésbánsági esperesre fog legtöbb szavazat esni, amelynek túlnyomó része a békésbánsági, n-szalontai, bihari és heves-nagykunsági egyházmegyékből kerül ki. Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző mellé legtöbb szavazattal talán csak az alsó-szabolcsi hajduvidéki egyházmegye állott. — Egy Szamos melléki lelkész elbeszélése után írjuk meg, hogy ugyanazon öt egyházmegyében, amelyből némelyek már az év elején Debreczentől és a tiszántúli egyházkerülettől elszakadva a hatodik egyházkerület kikerekítését tervezték, az elszakadással törekvés újra és komolyabban foglalkoztatta az elméket.

selő, ki sokkal okosabban cselekedte volna, ha Rómába utazik, ahol az országgyűlés sohasem határozatképes... Azonban nem mondok többet semmit, mivel elvonnám fogva nem avatkozom idegen ügyekbe... Gondolom én és Baraldi — mi ketten — legfeljebb csak 10 mond tíz percig sétáltunk... És a következmények?...

Iszonyu: először szigorú tilalom alá vetése a délutáni négy órás sétáknak, másodsor — más szigorúbb rendelet, hogy tüstént Bologna felé utazzam, hogy ott »néhány hetet« családi körben töltsék el. Ugyde most jön egy újabb casus belli: nyolcz nappal később Baraldi szintén Bolognában volt... Hát felelős vagyok én azért? Avagy talán a kapitánya vagyok? Remélem minden ember akkor utazik és oda utazhatik, a mikor, illetőleg a hová kedve tartja? Hisz a vasutak az egész világ rendelkezésére állanak!...

A kedves anyósom természetesen rögtön irt egy rőfnyi hosszú levelet, telve moral és erénnyel. Pedig neki mindenesetre a legkövetkezőbb alapja lehetett volna ily predikációk tartására. Gondoljon csak az ifjúságára vissza... Mert lássa Signor Anselmó, bármily hihe-

Jelszavá tették sokan, hogy ha Kiss Áront nem sikerül Meliusz Péter és Révész Balint örökébe ültetni, akkor megalakítják a hatodik egyházkerületet s megválasztják oda püspöknek a maguk jelöltjét. E hirt egyszerűen csak jelezni kívántuk.

* **Az első nemzeti bankjegyek.** A pesti magyar kereskedelmi bank igazgatósága átengedte néhány napra a szabadságharczi emlékek kiállításának ama szerződés eredeti példányát, a melyben 1848-ban a bank Kossuth Lajos pénzügyminiszterrel az első magyar nemzeti bankjegy kibocsátása iránt kötött. A vöröshajú zöld hátú két forintos s a sűrű egy forintos Kossuthbankok ezek, melyeken olvasható »A magyar kereskedelmi bank által akármikor ezüst pénzre fölváltatik.« A szerződést a magyar állam részéről a miniszterium s István nádor, királyi helytartó belegegyezésével Kossuth Lajos pénzügyminiszter írta alá s ő írta a keletet is »junius 17. 1848.« A szerződés szerint érc alapul a magyar állam öt millió forintot tett le a banknál aranyban és ezüstben s erre 12 és fél millió forint-értékű bankjegyet bocsátottak ki. Ezt a bankalapot azonban Windischgrätz 1849-ben elkozbotta. A kiállítás a tegnapi nappal egyelőre bezáratott.

* **»A viszontlátás édes öröme.«** Oszvath Pista bent szolgál a városban, mint hetes, de testvére János meghitt talyigás szülővárosukban Hadházon. A két fivér szereti egymást mód-nélkül. Már régóta epedtek egymásután. Végre is Jancsi bejött tegnap délután a városba zörgős kerekű talyigályn, s felkereste öcsését Pistát. Nagy volt az öröm. És a »viszontlátás édes öröme« elkezdtek italozni, hogy — hol — hol nem az nem kérdés! Hatalmasan beállítva ültek fel a Jancsi talyigálya. Avval »csihé-puhé« k ö z z e v á g n a k — az » e g y l u n a k.« A ló szalad egyenest a főpiacnak. Az Osvath testvérek pedig dalolnak, kárjogtatnak, egész fesztelenül, mintha csak otthon — Hadházon volnának. — Ép azt a kedélyes nótát fujják, hogy:

— Nagy hadházi torony tetejibe,
Ül egy holló tiszta feketibe,

a mikor is a kesely neki szalad egy baktér fának, a talyiga felborul — embereink ki a fagra. Zaj támad. Ember-ember hátán, bámul mind. A két részeg testvér azonban, kiket a »viszontlátás édes öröme« egész megrészegített, még a földön is dalol. Éles fülü rendőr hallja ez éktelen hangokat, megbotránkozik s közeleg, de vizsga szemekkel a zajgó tömeg felé. Embereinket felrzza a földről. Feltámasztják a felborult talyigát is. Majd

tellenül hangzik is, az én anyósom is volt egyszer hajdináromban fiatal...
Ezen pillanatban a kandalló feletti óra ütni kezdett.

»Nemde három óra?« — kérdezte Doretta.

»Nem! Már négy óra!«

»Négy óra?... Rettenetes! Tovább nem maradhatok egy perczet sem... A fogatom félnégyre van előrendelve...«

»De Doretta, ugyan mondj csak még...«

»Egy más alkalommal, Most lehetetlen... Hiszen különben is a gyónásom már végig hallgatta!«

»Valóban kedves gyermekem?... Hisz eddigél csak a mások bűneit gyónta... a saját magáét pedig — «

»Óh az én hibáim oly csekélyek, hogy teljes abszolutiót érdemelnek. Biztosra is veszem, hogy ezt szüleim is befogják látni.«

»Még csak egy pillanatig!«

»Nem egy másodperczig sem többé. Fogadja igaz köszönetem Signor Anselmo. A viszontlátásra! Doretta kicsuszant a szobából, fűrgén, mint a vízi-kigyó; míg gyóntató atyja hosszúra nyújtott arczezal egyedül maradt vissza ott...«

előre, de most a kapitányság felé. — Kapitány ur »salamoni ítéletet« mond. A fiuk fizetnek, de valami sanyaru arczezal. Majd »kitörő örömlük« túrtörtetve nyult orral távoznak.

* **Temetés.** Vojnovich János, a katonai ügyosztály volt derék hivatalnokának temetése ma d. u. 1/2 4 ó. volt. A buzgó kivatalnokot tisztársainak és ismerőseinek nagy részvétel mellett kísérték ki a szent-anna-utcai temetőbe.

* **Fényes zenés-mise.** A róm. kath. templomban f. hó 25-én, karácsony első napján reggeli 9 órakor zenés-mise tartatik. Knize örök-szép zenéjü »Pasztoral« miséje zenekarral. A zenét a 39. gy. ezred zenekarának tagjai szolgáltatják. Az egész misét Czapek Péter karnagy ur vezényli. Közreműködnek öngyásága Zivuska Ferenczné urnó s tanítványai a zenede 3-ad éves növendékei: Báshy Irma, Brandstetter Mariska, Hirsch Jeni, Kuczik Mariska, Kiczberger Margit, Lux Edit, Lusztig Mariska, Seitel Emma, Zivuska Irén kisasszonyok, Boross Lajos, Szendrő Sándor, Husz Lajos, Steinacker Sándor, Tikos József és Balogh György urak. Betétül Gradualéra Pozorszky »Pasztoraleja« offertoriumra Diabelli »Domine exaudeime« duettje zenekar kísérettel lesz. Éneklik Brandstetter Mariska és Lux Edit kisasszonyok. 11 órakor két solo lesz. »Osantissima« Kranztól, éneklő Kuczik Mariska kisasszony és Martcheti Matild igen szép Benedictusát éneklő Hirsch Jeni kisasszony. Ünnepe második napján 11 órakor az elemi leány iskola V. és VI.-ik osztályának növendékei énekelnek.

* **Balzac az elhunyt II. Dom Pedróról.** A nagynevű francia regényíró 1831-ben ezeket írta a közelebb elhunyt braziliai császárról: Azon a napon, a melyen a brazilialak alcantarei II. Dom Pedrót császárnak kiáltották ki, a fiatal herceg nevelője, tanítványát Rio de Janeirótól néhány mérföldnyire egy nyaralóban találta, a mint épen fött tojást evett. Értésére adta, hogy két óra óta minden felséges és szent rajta és visszavezette őt a császári palotába. Utközben nagy eső támadt és II. don Petro egy kunyhóhoz sietett, melynek ajtajában szépen meghúzódott, a hogyan minden uralkodó tenné, a kinek nincs esernyője. Végre megjelent az ablaknál egy öreg asszony, ki ugyan csep kedvet se mutatott arra, hogy az idegeneket behocsássa. Ugyan bocsáss már be bennünket, vén boszorkány! kiáltott a kis császár, én vagyok Joao Carlos Leopoldo Salvador Bibiano Francisco Xavier do Paula Leocadio Miguel Gabriel Rajael Gonzaga dom Pedro de Alcan...
— Boldogságos szűz! volt a válasz, keressetek egyébut menedéket, az én kunyhóm képtelen enny embert befogadni! És a fiatal császár tovább ázott-fázott.

* **A korcsolyáknak** évről évre egy-egy újabb találmánya merül fel. A közönség néhányszor használja, megdicséri s aztán félre teszi s marad a régié mellett. A régiebb fajta korcsolyákra vonatkozólag érdekes az, hogy eredeti Halifaxot már nem lehet kapni. Amerikából nem szállítanak többé. Amerika is az utánzótt európai Halifax korcsolyákat használja, mert olcsósága és tartóssága mellett célzerű is. Debreczenben most, hogy beálltak a hideg napok, naponta igen sok korcsolya kel az üzletekben.

* **Katonai sorshuzás.** A katonai ügyosztály hivatalos jelentése szerint, az 1871-ik évben született, katonai köteles ifjak első sorshuzása a városháza nagytermében jan. 5-én reggel 9 ó. leend.

* **Halálozás.** Ma délután tették örök nyugalomra Kovács Julianna asszonyt, néhai Illesy József volt m. sasi ev. ref. lelkész özvegyét, ki élete 88-dik, özvegye 48-dik évében Debreczenben elhunyt. A temetést Dankó M. temetkezési intézet végezte.

* **Kereskedelmi akadémiánk** alsó évfolyamának egyik teljesen elhagyott szegény, de példás magaviseletű s szorgalmas növendékét az igazgató jó szivek adakozásából tartja fenn, s a tanév eleje óta havi 16 forint tartás díjat fizet érte az e célra befolyt könyöradományokból, hogy megmentse az elzüléstől. Adományokkal támogatott eddig a következő urak: Szabó Kálmán 10 frt, Zádor Lajos 3 frt, Györffy Aladár 5 frt, Kardos László 3 frt, Kaszanyitzky Endre 5 frt.

* **Színházi botrány.** Több helyről vettük a panaszt, hogy a huszár önkéntesek a napokban is botrányosan viselték magukat a színházban. Mi ugyan helyet adunk lapunkban a panaszoknak, de részünkről nem róvjuk meg a huszár önkénteseket, ezeket a vigfiukat, hisz az — orpheumokban sok minden meg van engedve... Avagy talán a mi színházunk — egy idő óta — több volna az — orpheumnál?...

* **Az asztalos ifjúság bálja** január 24-ikén tartatik meg a Margit-fürdő disztermében. A bálra már kibocsátották a meghívókat, s a buzgó rendezőség mindent elkövet arra nézve, hogy a bál sikerét biztosítsa.

* **180.000 öngyilkos.** Matthews Vilmos angol statisztikus kiszámította, hogy a földkerekségen évenként 180.000 ember végzi életét öngyilkossággal. És ez a szám folyton emelkedőben van, még pedig egyenes irányban a civilizáció terjedésével. Legnagyobb az öngyilkosságok száma júniusban, legkisebb szeptemberben. Öngyilkossági esetekben leggazdagabb minden hónapnak tíz első napja.

* **A becsületes megtalálók figyelmébe.** Vannak olyan szerencsés — mert kérem szerencsésnek is vannak — emberek, kik ha kettőt-hármat léptek az utcán, már mindjárt találtak valamit, ha értékesebb dolgot nem, akkor bizonyára egy újpesti lyukas hatost; tehát ezen becsületes megtalálók figyelmébe, kik még akkor is találnak, mikor nem keresnek, akarjuk ajánlani az alább következőket: »Elveszett egy Track« névre hallgató, kávészin, babosszörü, s erősebb nemű vizsla kutya, mely után a gazdája annyira bántódik, hogy a becsületes megtalálót kész a lehető legnagyobb jutalomban részesíteni. Figyelmeztetésképpen megjegyezzük egyszerűen, hogy kéretik a becsületes megtalálót, miszerint a Track urat a III. ker. kapitányság hivatalos helyiségébe szíveskedjék felvezetni.

Husárok megállapítva s bejelentve 1891. december 23-tól 30-ig. — 44 kr. Kovács Jánosnál csapó-utca 791. sz. a. — kr. Rác Györgynél czegléd-utca 2599. sz. a., csapó-utca 587. sz. a., Bencze Józsefnél csapó-utca 703. sz. a., 50 kr. Rác Györgynél csapó-utca 326 sz. a., a társaságnál Mester-u. 3655., Csapó-u. 240. és 376., könyök-utca 574., kut u. 2323. sz. a. 52 kr. Ungvári Andrásnál piacz 1-ső szék, czegléd u. 55. sz. a., dedó u. 125., Mester u. 1113., Tanító-utca 1392, csapó-u. 3162 sz. a., Kovács Jánosnál a hentes székben, a mészáros társaság 18 székében, valamint a 3 izr. mészárszékben a piacon. Debreczen, 1891. december 22. Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága.

— **Szíves tudomásul.** A Telegdi fürdőben a gőzfürdő penteken, nem mint rendezés, a nők, hanem a férfiak számára lesz nyitva.

A hallás világból.

Lichtenberg Kornél dr. budapesti egyetemi magántanár, a természettudományi társulat minapi estélyén, diszes és nagyszámu közönség előtt, »A hallás világból« czimű érdekes felolvasást tartott, melyet a hallgatók osztatlan tetszéssel fogadtak. Az érdekes felolvasásból közöljük a következő részletet:

A különféle érzéki szervek közül, a melyek közvetítésével az ember a kívül fekvő materialis világgal érintkezik, egyik sem érdekesebb talán, mint a fül. Ez az organum az emberi testnek legcsodálatraméltóbb és legkomplikáltabb részei közé tartozik és nevezetesen, sokban még mindig fel nem fogható sajátossága által tűnik ki. Teljesen normális állapotban főtenyezője az emberi kultúrának és kiválónképpen a magasabb pszichikai életnek képviselője. Létünk minden percében pótolhatatlan hordereje jelentkezik és nélkülözhetetlen haszna. A fül közvetíti a szellemi érintkezést az emberek között és többnyire általa száll szájról-szájra az ismeretek összesége. Általa vagyunk képesek tullepni azon határokat, melyek elválasztják az emberi természetet az állattól, hogy a bennük rejlő erőket, intelligenciánkat isteni szikráját kellőképp tudjuk

be a társadalmi élet keretébe; általa leszünk azokká, a mikké lehetünk természetünknek fogva; és a mikké kell, hogy váljunk hivatásunknak fogva; és végtére neki köszönhetjük az élvezeteknek és gyönyöröknek ezerszeres sorozatát, a melyeket a zenének harmóniája és melódiaja nyújt az emberi fülnek.

Hogy a teljes kulturális hallás létrejöhesse, szükséges, hogy a halló idegnek vitalis ténykedése fölvetessék az öntudatba, azaz, hogy az inger, mely az idegnek végkészületét rezgésbe hozta, eljusson a halló ideg eredetéig — az agyig, és csak akkor lép föl a hangkép. Itt az agyban a hangnak mennyisége és minősége már többé nem lesz elkülönítve egymástól, hanem egyesül és össze lesz tartva egy teljes egész objektummá, és így lesz felvéve az öntudatba és adja a hang fogalmát — a hallást.

E képesség azonban születésünkkel még nincsen tökéletesen jelen, mert közvetlen a születés után amaszerv, mely a hallást közvetíti, még teljesen nem fejlődött ki és csak lassankint és fokozatosan halad előre.

Arról, hogy miként fejlődik és válik önállóvá a hallás, bizonyosat nem tudunk: mert a gyermek életének első éveiben erről nem nyilatkozhatik és minden, a mi erre vonatkozik, később emlékezetünkkel eltűnik. A gyermeknél a hallásban első nagy gyakorlatként a beszélő tehetséges fejlődése jelentkezik; — mert kijelentett hangokra figyel és arra törekszik, hogy a hangokat ntánozza és megújtsa. — Azon mértékben, melyben a gyermek eszmeköre és eszközeinek, melyekkel magát elérhetővé teheti, határa tágul, az érzések élénkébbé válnak, az emlékező tehetség megerősödik, figyelme több felé irányul, a felfogás gyorsabb s könnyebb lesz és az ítélő tehetség kifejlődik — azon mértékben a hallási érzék is tökéletesebbé és finomabbá válik; a fellettel való legnagyobb uralmat az ember csak akkor nyeri el, ha nemcsak a fül, hanem az agy is teljesen ki-fejlődött és a szakadatlan gyakorlati, ethikai és eszthetikai kiművelés által a tökély legmagasabb fokára emelhető.

Mindezekből látható, hogy a hallás mechanizmusa mily rendkívüli komplikált és hogy ismerni kell ezeket mindenkinek, hogy annál jobban tudja felfogni és megérteni a fül hygieniájának tudományát és befolyását. Mert a ki ezekben teljesen tudatlan, az azon gépész helyzetében van, a ki a rá bízott gépnek és a gép egyes alkatrészeinek funkcióját nem ismeri: az olyan gépész gyakran fog kárt és sérelmet okozni vagy szenvedni.

A magyar református Sionnak ismét nagy gyásza van!

Lapunk zártakor megdöbbenve értesülünk két gyászesetről: **Szücs István**, a debreczeni ev. ref. egyház főgondnoka, Debreczen sz. kir. város koszorus történetírója, s **Kiss József**, Debreczen sz. kir. város és Hajdúvármegye kir. tanfelügyelője, — előbbi végelgyengülésben, utóbbi influenzából támadt tüdőgyuladásban, ma délután 1 órakor elhunytak.

Irodalom és művészet.

Az »Ország-Világ« karácsonyfája. Az »Ország-Világ« szerkesztője Benek Elek, ki tavaly karácsonykor száz lapszerkesztő arczképét és dolgozatát adta ki egy rendkívül diszes számban, az idén is kellemes meglepetésben részesítette olvasóit. Az e héten megjelent ünnepi számban ugyanis a Petőfi társaság tagjainak arczképét, azok dolgoza-

tát s nevük aláírásának hasonmását közli ezenkívül több érdekes Petőfi-reliquiát, nevezetesen Petőfi leghíresebb arczképét a Petőfi-társaság ereklyegyűjteményéből, Petőfi né arczképét Roskovics rajzában, mely a színes borítékot díszíti, Petőfi egy költeményét (a költő kezeirása), Petőfiné nyilatkozatát, melyben kijelenti az egyház előtt, hogy férje minden kétség kizárólag meghalt. A Petőfi-társaságnak csaknem minden tagjától van érdekesnél érdekesebb dolgozat: novella, tárcza, visszaemlékezés, költemény, aforizma stb., de e mellett a 40 oldalra terjedő számba a Petőfi-társaság tagjain kívül még több jeles író adott dolgozatot. Képek tekintetében is igen becses e szám. Mintegy tizenöt magyar művész festményének találjuk sikerült másolatát, s műmellékletül Benecsur Gyula »XIV. Lajos és Dubarry grófnő« cz, bájos festményének Kozmata által készített fénynyomatu másolata van csatolva, az Ország-Világ kétszeres nagyságában. A rendkívül becses számot ingyen kapják meg az új előfizetők. — Az »Ország-Világ« új évtől kezdve állandóan diszes borítékban jelen meg, mindazonáltal két forinttal olcsóbb lesz az előfizetési ára, mint eddig volt, vagyis egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, egy óra 70 kr. Mint az e heti szám jelenti, új évkor Beniczky Bajza Lenkétől kezdődik regény »Delila« cziművel és ugyanakkor egy olasz regény is a népszerű olasz regényirónótól: Serao Matildtől. Olvasóinknak melegen ajánljuk a kitünően szerkesztett képes lapot, melynek népszerűségét különösen emelik Székely Huszár heti tárczái is.

Csáthy Ferencz és társa urak szívesége folytán egy valóban érdekes könyvecske jutott kezeikhez, az »Uj Magyar ABC«-e, mely az egyetemleges hang- és szóidomokra van alapítva. A szerzője és kiadója e könyvecskének, mely első sorban az előkészítő oktatás használatára szolgál, Rónai Ferencz fővárosi tanár. A könyvecskében mely az »Alphabét Universel Phonographique« nyomán van magyarítva, minden egyes betűhöz oly sok képecske van, hogy abból igazán örömmel fog tanulgatni akár Pistike, akár Laczika. A könyv 12 kr-ért kapható a Csáthy könyvkereskedésében.

Különlélek.

Furcsa egy felhívás az, melyet Thile eizerfeldi polgármester intézett a város lakosságához: »Kénytelen vagyok — így szól a felhívás — annak az óhajtasomnak kifejezést adni, hogy azok a felek, kiknek valami dolguk van a hivatalomban, tisztességes öltözetben és tisztára mosakodva jöjjenek hozzám. A szappan nem drága. Figyelmeztetem a lakosságot, hogy különösen az esketések alkalmára öltözködjék tisztességesen és mosakodjék tisztán. Ha ezt meg nem tennék az illetők, jövőben egyszerűen kiutasítom őket.«

Tenger alatti vulkán. Különös kalandot élt át október havában egy hajó, mely a japáni vizekről San-Franciskóba ment, s mely kaland kétségkivül a japáni földrengésekkel van összefüggésben. A mint ugyanis a »Hesper« nevű bárka a japáni parttól körülbelül 75 mértföldnyi távolságra volt, hirtelen kísérteties zaj támadt s a hajó oldalra dőlt. A másik pillanatban óriási hullámok támadtak a tengeren, mely egészen az árbocz tetejéig ért. A kapitány véleménye szerint a bárka egy tengeralatti tűzhányó fölött haladhatott át. A víz oly forró volt, hogy a fedélzet réseibe betömött szurok olvadni kezdett. Egyidejűleg a forrongó oceánból hatalmas forró kengázak törtek elő. A legénység csak annak köszönheti megmenekvését, hogy a kitorések hosszabb szünetekben ismétlődtek, mert más esetben megfuladt volna a kengázattól. Tengerészeti körökben kíváncsiak, vajon más hajó is átélte-ily kalandot?

Szerencsétlenség a tengeren. A „Princeze Soltykoff” angol gőzös Quessant szigete mellett hajó-törést szenvedett. A kapitány és tizenhét ember a vízbe fullt.

Nihilista proklamáció. Egy pétervári távirat szerint a nihilisták proklamációt adtak ki, mely parlamentet követelt Oroszország számára. A proklamáció egy példánya titkos uton kézbesített a csárnak. Az éhínség mint a mai kormányrendszer elkerülhetetlen következménye tüntetett fel, a rémes helyzetből való menekülés egyetlen útja a nép képviselőinek egybehívása lenne. „Itt az óra, jaj annak, a ki ütését nem hallotta.”

CSARNOK.

Egy reporter jegyzőkönyvéből.

Irtá: Jan Neruda.

Fordította: ifj. Mórész Pál.

(Folytatás és vége.)

És én — hát miért ne bolondithatnám az embereket, a hol csak tehetem? — beleegyeztem. De egyszersmind felhasználtam ezen alkalmat, hogy átellenesem felől is kérdezősködjem.

— Ah, az! hangzott a válasz, a zsidó asszony? Nos az, tudja az ur, egy szerencsétlen bukott leányka; de máskülönbén igen derék és rendes fizető. Hallottam, hogy igen gazdag szülei vannak és én el is hiszem. Tovább nem is hallgattam reá.

— Egy zsidónő, egy bukott nő?

A tejes asszonyom még sokáig várta kérdéseimet, majd mikor látta, hogy egyre hallgatok, ismételt megkérdezte tőlem: Valyon a suszterék kisasszonya fejjöjjön-e?

— Igen fogok örülni! válaszoltam morgván.

— Magamat ajánlom!

— Hisz még nem is fizettem!

— Oh, az volna még csak a szép! — és mint a nyíl kiszurrant az ajtón.

— Tehát tejfel — kedves ajándék! Mily kövér, megvan legalább is egy hatosára! Csak azt sajnálom, hogy nincsen étvágyam.

Augusztus 4, este.

Oh csak volnék Hogarth! Vagy volnék egyáltalában olyan művész, a ki rajzójának egy pár vonásával legjobban eltalálja az emberi gyengeségeket, a pszichológiai commentárokkal együtt! Mily pompás jelenet volna ez is! Reá támaszkodom az asztalra és úgy bámulok kifelé az átellenesem ablakára. A széken a „suszterék kisasszonya” ül oly szemérmesen, mintha nem is tudná, hogy micsoda az a szégyenlősség; vaskos, nem éppen brüsszeli csipkébe kiöltözött, biborpiros arcú anyja a ládán gunnyaszt és várja, míg leánya, az én kérésemre, fényes tehetségének bebizonyítására valami dalba kezd.

— Kérem kisasszony, azt mindenekelőtt jegyezze meg, hogy a színháznál nem szabad szemérmeskednie!

— Azt már én is mondtam neki.

— De én — ha én — susogja a széles száju hölgy, kinek az arca is oly széles, mint valami kirgiz kisasszonyé. Kis szeméit, melyek a felsütött haj boglyos frizurája alól villognak elő, folyton a földre sűti.

— Azt mondom Magdus — azt mondom, hogy — bocsásson meg uram — mit is mérgeledjem velem? Ottkon egész nap a helyét sem leli és most itt, mikor a jövője forog kérdésben, elmélázik és hallgat. No énekelj el már azt a szép nótát, a melyre a segéd is azt mondta, hogy „még ilyet a színházban sem énekelnek.”

— Kérem kisasszony!

És „Magda” elkezd — először — pianissimo krakogni; de mikor látja, hogy senki sem kaczag rajta, tűzbe jön, megereszti élesen rikító hangját, s elénekli azt a nótát, a melyről már jegyzőkönyvemben az „Augusztus 2-iki reggeli” jegyzet alatt tettem említést.

Végezetül mondok egy bókot neki, ő pedig elpirul. Igérem, hogy gondoskodni fogok jövődjéről. Az anya arca a meglegedett-

ségtől sugárzik, távoznak és én hajlongva kísérem ki őket az ajtóig.

Ha sejtenétek, hogy mily kis urat választottatok magatoknak protectorul! Holnap lesz mulatság a szerkesztőségben! El is készülök reá, hogy jól előtudjam adni, Mert a szerkesztőségben másként kell valamit elbeszélni, mint a kávéházban, itt kissé több költői merészséggel.

Egy hét mulva aztán az ellenséges lap reportere már azt fogja regélni, hogy vele történt az meg, vagy pedig arra esküszik, hogy én a lány anyjánál szoktam vacsorálni, s magával a lánynyal pedig viszonyban vagyok. — Az átellenes ablak be van zárva. Csak néhányszor láthattam még az életet öltött héber dallam árnyékát. Ah, most ismét! Eltakarja arcját, talán a könnyeit szárítja? Mit, már kioltja a világot? — Nos, tehát jó éjszakát világ!

Augusztus 5, este.

Ma sok munka és sok sor! Elvagyok tikkadva! A virágos szomszédnő nem látható; az ablakot már ismét befüggönyözte. Valyon megkapta-e a várva várt levelet?

Augusztus 6, reggel.

A talány megfejtve! Mikor reggel felkelek, hogy kitekintsek, látom hogy a szomszédnőm ablaka tárva-nyitva és a szoba telve emberekkel. Gyorsan kihajolok és látom, hogy egy általam is ismert rendőrhivatalnok és orvos, éppen abba a házba lépnek be. Valami rendkívüli dolog történt!

Pillanat alatt felöltöztem és utánok siettem. Mindenkinek távoznia kellett a szobából; csak az orvos és a hivatalnok, ki jó ismerősöm volt, s a ki, mielőtt bezárta volna az ajtót, engem is beengedett, maradtunk bent.

— Mily szerencsés ember, most is van egy friss újdonsága, szól hozzám.

Az orvos az agynál állott és belépésemmel megfordult.

— Öngyilkosság! Az anya megmérgezte magát és gyermekét!

Lesujtva állottak meg.

— De ime itt egy levél is van! jegyezte meg a hivatalnok.

A levél így hangzott:

„Drága kisasszony!

„Nem értem, miért alkalmatlankodik még? Ennek legyen vége! Különbén is tudatom Önnel, hogy holnap lesz a menyegzőm.”

Semmiféle aláírás.

És oly szép még most is, a fakó arczsin daczára is, mint a — ejh!

Csak igaz az a mondás, hogy a sors, az embert ritkán hajlja a végletekig, mivel az oly esetekben tud magán segíteni! — Megirjam? Kötelességem! — A mi lapunkban lesz a legszébben megírva. De ha én is elpusztulnék, majd azt is jelezni fogom.

TÖRVÉNYSZÉK

Váltóhamisító álpap. Egy furfangos család bűnyében tett vadindítványt Rakovszky nagyváradi kir. ügyész. A delikvens Egressy Nagy József, az érmelléki takarékpénztár volt szolgája, a ki nem kevesebb, mint 140 hamis váltót értékesített a maga javára a takarékpénztárnál 8560 frt erejéig. A lépre került váltómanipuláns ugyszólván rendes mesterségként üzte az apró váltók hamisítását s hogy mily furfanggal, ezt az a család bizonyítja, a mit évekkal ezelőtt a nagy-károlyi takarékpénztár rováására követelt el. A váltószélhámos Nagy-Károlyban egy ezer forintos váltót fizettetett ki magának, még pedig papi minőségben. Előbb bement Egerbe, a hol reverendát csináltatott, — megeretváltkozott s aztán Nagy-Károlyban Dencs János szalacsi esperes-plébánosnak adva ki magát, a váltót leszámítottatta. A csalónál letartóztatásakor a sok ebülszerzett pénzből csak százhatvan forintot találtak.

Színház.

Hadai Sándorról, a páratlan népszínmű énekesről, ki közönségünknek is számos éven volt kitüntetett kedvence, s ki jelen-

leg a kolozsvári nemzeti színházhoz van szerződötve, olvassuk a következőket: Hadai, kinek művészi játéka, s behizelgő csengő bariton hangja mindig kedves közönségünk előtt, újabban a „Faust” operában, mint Valentin oly remekül játszott, illetőleg énekelte el a „haldoklási jelenetet”, hogy nyílt színen kitapsolták és megélezték.

A szegedi színház pályázata lejárt. Öt pályázó nyújtotta be ajánlatát: Somogyi Károly győri és soproni, Csóka Sándor szabadkai, Rakodczay Pál, továbbá Halmay Imre miskolci színigazgató, végre Kenedics Kálmán szegedi tenorista.

Serédi Sarolta, a budapesti népszínház volt kedvelt primadonnája, ki Debreczenben is nagy sikerrel vendég szerepelt virágvasárnapról kezdve Krecsányi szintársulatához szerződött és legelőször a budai szinkörben fog föllépni.

Bálrendezők figyelmébe! A közelgő farsang alkalmából ajánljuk a »Debreczen« nyomda-részvénytársaság könyvnyomdáját a bálrendező helybeli és vidéki egyletek, társulatok és iparosok figyelmébe, hol **báli meghívók és tánczrendek** diszes és izléses kivitelben **gyorsan és jutányos árában** készíttetnek. (Üzlethely: nagy-utca 1702. sz. K o n r á d-házban.)

* Apróságok.

Színészdirektor, Ihaj! sajnálom, sajnálom, de én nem szerződöttem kegyedet. Színész: Hát aztán, ha szabad kérdeznem, hát miért?

Direktor: (gondolkodik): Miért? Mert — mert igen — kövér!

Színész: Felre az agodalmakkal direktor ur! A felől bátran szerződöttem! Mert tudja, hiszen ugyis lesoványodom a direktor ur gázsián!

Atya: Hallod-e Janikám, nem sokat nézek én ki a te tanulásodból sem? Minden nap lejjebb és lejjebb ültetnek kettővel — hárommal.

Fiu: No papa a mai naptól kezdve minden megváltozik.

Atya: Hogyan? — Annak csak örülök.

Fiu: Igen mert ma a — legutolsó lettem!

Vendég: Koresmáros ur egy bizalmas szóra!...

Koresmáros (hajlongva): Kérem?

Vendég: Hát csak azért tudja, hogy azt hittem kint az Isten szabadéga alatt!

Koresmáros: de miről gondolta azt kérem?

Vendég: Tudja ember a bornak nagyon is sajtáság — eső van!...

H. Mondja kérem, maga az a Kovács, a kivel én ezelőtt 20 évvel ismerkedtem meg?

K. Igenis! Csak hogy még akkor kérem alássan, csak egy igen kicsi, ostobácska fiiczko voltam!

H. Kérem! Kérem! Kegyed semmit nem — távozott!

Közgazdaság.

Kamatlábszállítás. Mint Londonból jelentik, az angol bank 3°/_o-ról 3¹/₂^o/_o-ra szállította le a leszámítolási kamatlábat. Az év végével ugyan rendszeren növekedni szokott a pénzkereslet, de az angol bank tekintettel arra hogy a Cityben 2¹/₄^o/_o a magán kamatláb, mégis leszállította a kamatlábat, hogy az uralmat a pénzpiac felett fentarthassa. Ezt annál is könnyebben tehette, mert tartalékai most elég

erősek arra, hogy még az évforduló alkalmából beállható esetleges nagyobb igényeknek is megfelelhessen. A múlt évben szintén december hónapban szállította le az angol bank a kamatlábat, de ekkor a november elején a Baring válság következtében 6%-ra emelt kamatlábat 5%-ra csökkentette. A mai kamatlábeszállítás aligha fog teljesen megfelelni, mert a pénzügyvilágban azt várták, hogy a bank egy egész százalékkal szállítja le a kamatlábat, azonban kétségtelen, hogy mielőtt a kellő idő elérkezik, az angol bank kormányzósága nem fog a kamatlábeszállítással késlekedni.

Köbányai sertésáru

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 21.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) 44.—45.— 2) Öreg közép (páronként 300—400 klg. sulyban) 44.—44.50 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 45.—46.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg., sulyban) 45.—45.50 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 43.—44.50 II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 43.—44.50 7. Közép (páronként 220—280 klg., sulyban) 43.—44.— 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 41.—43.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 44.—45.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) 43.50—44.50 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 42.—43.— Sertés létszám: decem. 20. napján volt készlet 135,155 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalni való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 4023 drb.

Budapesti gabonátözsde. December 22-én. Buza tavaszra 11.25 pénz 11.27 áru, őszre — — — pénz, — — — áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 6.06 pénz, 6.08 áru. Zab tavaszra 6.38 pénz, 6.40 áru, őszre — — — pénz, — — — áru. — Káposztarepcze aug.—szept. 13.85 pénz, 13.95 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december 1-től kezdve

az összes raktárunkon lévő

női ruhaszöveteket,

FEKETE DIVATKELMÉKET IS,

színes mosó velezeket,

TÉLI GYAPJU NAGYKENDŐKET,

trikot derék és gyermek-ruhákat,

valamint

szőnyegeket

Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry és hollandi

SZŐNYEGEKET IS,

f ü g g ö n y ö k e t

mélyen

leszállított árakon

árusítjuk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

508.

—15

10778.

1891.

Arlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város belterületén levő kőutak fentartásához és tovább építéséhez az 1892., 1893. és 1894-ik évek-

ben szükséges kavics és burkolati kövek szállításának felvállalására az 1892-ik évi január hó 13-ik napján d. e. 10 órakor a városház nagytermében zárt ajánlati verseny-tárgyalás tartatik.

Szállítandó évenként körülbelül 600 m³ tört kavics 300³ kavicsos ut alapzathoz, 1000 m³ rétegekben fejthető, burkolathoz alkalmas termés-kő, 10.000 drb. koczka és 20.000 drb. fejkő.

A három évi kőanyag szükséglet beszerzésére 54050 frt van előirányozva.

A fenti kőszállítások együttesen, vagy külön—külön is kiadhatnak, minélfogva az egyes anyag-nemek szállítására vonatkozó ajánlatok is elfogadhatnak.

A feltételek a város mérnöki hivatalában megtekinthetők és a vállalkozó pecsétjével ellátott minta-kövek az árlejtés megkezdéséig ezen hivatalnál teendők le.

Az ajánlatokban kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

Bánatpénz 5%, mely készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok január hó 12-ik napjának d. u. 5 órájáig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be, melyek is másnap 13-án d. e. 10 órakor a város nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

A feltételeknek meg nem felelő elkövetve beadott távirati és oly ajánlatok, melyekben kétséget ébreszthető kifejezések fordulnak elő, figyelembe nem vétetnek.

Kelt Debreczenben 1891-ik december hó 14-ik napján.

A városi tanács.

532.

2—2

Vasuti menetrend:

Indul:

Debreczenből	Budapest-felé	gyorsvonat	reggel 8 ó. 44 p.
»	»	—	déli 12 ó. 52 p.
»	Nagyvárad-felé	—	délután 3 ó. 34 p.
»	Budapest-felé	—	este 10 ó. 31 p.
»	Szatmár-felé	—	délután 3 ó. 24 p.
»	»	—	este 7 ó. 45 p.
»	»	—	éjjel 3 ó. 09 p.
»	Miskolcz-felé	—	délelőtt 8 ó. 32 p.
»	»	—	délután 3 ó. 39 p.
»	»	—	este 7 ó. 40 p.
»	B.-Szt.-Mihály-felé	—	délután 3 ó. 19 p.
»	»	—	reggel 5 ó. 48 p.
»	Füzesabony-felé	—	reggel 4 ó. 26 p.
»	Ohat-Kocsig	—	délután 4 ó. 31 p.
Püspök-Ladányból	N.-Várad-felé	—	délután 2 ó. 12 p.
»	»	—	délután 5 ó. 51 p.
»	»	—	éjjel 12 ó. 57 p.

Érkezik:

Debreczenbe	N.-Várad—P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 42 p.	
»	Budapest felől	délután 3 ó. 09 p.	
»	»	gyorsvonat este 7 ó. 06 p.	
»	»	—	éjjel 2 ó. 44 p.
»	Szatmár felől	—	reggel 8 ó. — p.
»	»	—	déli 12 ó. 16 p.
»	»	—	este 10 ó. 31 p.
»	Miskolcz felől	—	déli 12 ó. 36 p.
»	»	—	reggel 8 ó. 06 p.
»	»	—	este 7 ó. 20 p.
»	Büd.-Szt.-Mihály-felől	—	reggel 8 ó. 17 p.
»	»	—	este 6 ó. 05 p.
»	Füzes-Abony-felől	—	délután 4 ó. 54 p.
»	Ohat-Kocsiról	—	délelőtt 8 ó. 24 p.

A büd-szt-mihályi vonalon eddig csak a hét bizonyos napjain közlekedett vonatok f. é. november 15-től kezdve naponként közlekednek.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni »Margit«-fürdő intézetben **1892. év január hó 1-től** a rendfentartására nézve egy

ellenőri állás

rendszeresítettik, illő javadalmazás mellett. — Pályázhatik minden 30—60 éves jó bizonyítványokkal bíró intelligens férfi. — Jelentkezhetni a »Margit«-fürdő irodában. 520. 3—4.

10778.
1891.

Arlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város területén az 1892-ik évben foganatosítandó utépitési munkáknak és a törvényhatósági utak kiépített szakaszai fentartásához szükséges kőanyagok szállításának biztosítására írásbeli zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

Az utépitési munkákra és az anyagok szállítására következő összegek vannak előirányozva.

A debreczeni, nagykarolyi ut 3392. f. méter hosszú szakaszának alapzatos kavicsos utak leendő kiépítése 29,491 f. 88 kr

A debreczeni diószegi ut 1300 f. méter hosszú szakaszának ugyan ilyenmü kőpályával való ellátása 12,891 f. 68 kr.

310 m³ kavics szállítása 2,190 f. — kr.
150 m³ ut alapzati kőanyag szállításra 825 f. — kr

együtt: 45,398 f. 56 kr.

A debreczeni diószegi ut esetleg rétegekben fejthető terméskő burkolattal is elláthatatik, a mely 12,831 f. 69 kr-al van előirányozva.

Ezen burkolat előállítására vonatkozó ajánlatok is elfogadhatnak.

A fent elősorolt munkák együttesen vagy külön-külön adatként ki.

A tervek, költség-számítások és vállalati feltételek a város mérnöki hivatalában megtekinthetők és a minta-anyagok is ugyanezen hivatalnál teendők le.

Bánatpénz a felvállalni szándékolt munkára előirányzott összegnek 5%-ja, mely készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatban határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

Az ajánlatok az 1892. évi január hó 3-ik napjának d. e. 11 órájáig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be, melyek is a városház kis termében január hó 4-ik napján d. e. 9 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott vagy kellő bánatpénzzel felszerelve nem levő, távirati vagy oly ajánlatok, melyekben kétséget ébreszthető kifejezések fordulnak elő, — figyelembe nem vétetnek.

Kelt Debreczenben, 1891. december hó 14-én.

A városi tanács.

531

2—2

KARÁCSONYI és UJÉVI

ajándékoknak,

valamint minden más alkalmi meglepetésekre hasznos és czélszerű

Porcellán, Chinaezüst, Bronze és Majolika

ujdonságok.

Ditmár Brünnertől hazai gyártmányú

ASZTALI- és FÜGGŐLAMPÁK, NAP- és VILLAMÉGÖKKEL

porcellán-, ét-, kávé-, thea,

ugyszinte mindennemű

üveg-, ivó- és likőr-készleteket nagyválasztékban ajánl

Kaszanyitzky Endre

előbb Kuhinka I. K. Debreczenben.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítettek. Árjegyzékekkel kívánatra bérmentve szolgálók. 17.

NŐI DIVAT TEREM

KUNZ JÓZSEF és Társa

DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen

ŐSZI és téli

évadra a

legújabb divatkeelmék

dus választékban raktárba érkeztek, melyekből kívánatra saját újonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által ízletesen és jutányosan állítatunk elő.

Vászon, kéz fémmentű és szőnyeg

479 nagy raktárunk 23—

Menyasszonyi kepengék

kiállításához teljes választékot nyújt.

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és ártótlóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bizós lehelet, felfújtság, savanyu felbőffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál. Említett bajknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utatással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerháza
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Debreczenben: Mihalovits István, Dr. Rothschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; — Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday I. gyógy-szerész uraknál. 2—43.

»Debreczen» nyomda-részvénytársaság. 1891.